

Asia: VN/13714/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle hyvinvointialue- ja maakuntajakolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Ehdotettu hyvinvointialuejakolaki (1 lakiehdotus)

Kymenlaakson hyvinvointialue pitää hallituksen esitystä pääosin perusteltuna ja kannatettavana. Hyvinvointialuejaon eriyttäminen maakuntajaosta selkeyttää hallinnollista rakennetta ja tukee alueiden kehittämisen pitkäjänteisyyttä. Taloudellisen selvityksen lisääminen hyvinvointialueen jakotilanteisiin on tärkeä täsmennys, joka tukee päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta.

Kuitenkin Kymenlaakson hyvinvointialue yhtyy Etelä-Karjalan hyvinvointialueen huoleen siitä, että kunnan siirtyminen toiselle hyvinvointialueelle ilman maakuntajaon muutosta voi johtaa hallinnolliseen hajautumiseen ja vaikeuttaa alueellista kehittämistä. Tällainen mahdollisuus saattaa kannustaa kuntia vertailemaan hyvinvointialueiden palveluja ja siirtymään alueelta toiselle, mikä heikentäisi hyvinvointialueiden pitkäjänteistä suunnittelua ja palveluiden kehittämistä.

Kymenlaakson hyvinvointialue katsoo, että hyvinvointialueen ja maakunnan tulisi muodostaa mahdollisimman yhtenäinen kokonaisuus, ja että muutokset tulisi tehdä vain erityisen perustelluista syistä, laajan vaikutusarvioinnin ja kuulemisen pohjalta.

Ehdotettu maakuntajakolaki (2 lakiehdotus)

Kymenlaakson hyvinvointialue kannattaa maakuntajakolain säätämistä omana lakinaan. Maakuntajako toimii laajempien hallinnollisten ja aluekehityksellisten tavoitteiden perustana, eikä sen tulisi automaattisesti muuttua hyvinvointialuejaon muutosten seurauksena.

Maakuntajaon pysyvyys tukee aluekehittämistä, kaavoitusta ja EU:n rakennerahastojen hallinnointia. Kymenlaakson hyvinvointialue pitää tärkeänä, että maakuntajaon muutokset tehdään toiminnallisin ja alueellisin perustein, ja että alueellinen osallisuus ja huolellinen harkinta varmistetaan.

Ehdotetut muutokset hyvinvointialuelain 27 §:ään ja 87 §:ään

Kymenlaakson hyvinvointialue kannattaa esitettyjä muutoksia. Ne selkeyttävät valtuustoryhmien tukemisen ja luottamushenkilöiden palkkioiden periaatteita sekä lisäävät läpinäkyvyyttä ja yhdenmukaisuutta hyvinvointialueiden välillä.

Muut huomiot esityksestä

Kymenlaakson hyvinvointialue korostaa, että alueellisten muutosten valmistelussa tulee huomioida vaikutukset palveluiden saatavuuteen, henkilöstön asemaan ja alueelliseen tasa-arvoon. Erityisesti harvaan asuttujen alueiden ja pitkien etäisyyksien vaikutukset on arvioitava huolellisesti.

Eklund Kalle

Kymenlaakson hyvinvointialue - Hyvinvointialuejohtaja Harri Hagmanin
puolesta Hallintojohtaja Kalle Eklund